

دانلود جزوه مبادی 3 سطح دو (که امسال
بجای نحو پیشرفته 1_2 اومده)

ادامه جزوه قبل

از درس 6 تا 7

بسمه تعالی
 درس هشتم مواضع جزم مضارع را
 صلا

* نکته * عامی اسمای شرط ، صدرات طلب هستند. (یعنی در ابتدای کلام قرار می گیرند)

در نتیجه: هر چیزی که قبل از اسمای شرط باشد در خود

اسماء شرط عمل نمی کند مگر ۲ چیز:

۱- حرف جر ← بِمَنْ تَذْهَبُ أَزْهَبُ
 محلاً مجرور

۲- مضاف ← عَلَامٌ مِّنْ تَقْرِبِ أَصْرِبُ
 محلاً مجرور

⇐ اگر عاملی غیر از حرف جر و مضاف در اسمای شرط عمل کند ، عمل کردن خود اسمای شرط ، باطل شده و اسمای شرط از شرطی بودن خارج می شوند و فعل مضارع پس از آن ها مرفوع می شود: بِمَنْ تَذْهَبُ أَزْهَبُ

إِنَّ مَنِ يَطْلُبُ يُجِدْ انفعال مضارع، مرفوع
 که عمل کرده یعنی هر کس را هم بخرد
 عامل شده اند نه مجرور

درس هشتم

هر

۱- مجرور ← در صورتی که حرف جر مضاف بر آن وارد شود

اعراب اسماء شرط

۲- منصوب
اگر مفعول ضمه واقع شوند زفانی که دلالت بر مکان است

اگر مفعول مطلق واقع شوند هر طایفه مصدری وارد شوند

اگر مفعول واقیع شوند زفانی که بعد از اسماء شرط فعل مفعول آمده که مفعول خود را گرفته باشد

۳- مرفوع

در صورتی که بعد از اسماء شرط، لافعل لازم قرار گیرد

در صورتی که بعد از اسماء شرط فعل مقدری قرار گیرد که مفعول خود را گرفته باشد. بحث باب استفعال می شود در ص بوی

درس هشتم

۳۰

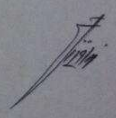
- ۱- فعل متعدی، مفعول خود را ظرفیت می‌دهد ← اسما شرط بعنوان مفعول به منصوب می‌شوند.
- ۲- فعل متعدی مفعول خود را مرتبه می‌دهد ← باب استغفال را مورد

اگر بعد از اسما شرط فعل متعدی قرار بگیرد

که در باب استغفال اوصاف جایز است

رفع ← بنابر مبدا بودن اسما شرط مبدا و مرفوع می‌شوند

نصب ← بنابر مفعول بودن اسما شرط مفعول و منصوب می‌شوند
برای فعل محذوف که فعل ظاهر آن را تقصیر می‌کند

درس ششم

چون دسته بندی ها را تو بگه ها کو صید تو بسم جان بود سال ها را در کنار خود بیت بیخیزیم

سوال های

صدا
همین خنزه

۱- بیت مجرور ← در صفت اول گفته شده

۲- بیت منصوب ← مفعول فيه

مَتَى تَقُمْ أَقْمُ
مفعول فيه و محلا مفعول شرط
منصوب جواب شرط

مفعول مطلق ← أَيُّ ضَرْبٍ تَضْرِبُ أَضْرَبُ
جائزین مفعول مطلق مصدر

مفعول به ← مَنْ تَضْرِبُ أَضْرَبُ
مفعول به مقدم

۳- بیت مرفوع ← مَن يَذْهَبِ أَزْهَبِ مَعَهُ
مفعول لازم

مفعول مطلق مفعول خود را شرفه ← كَيْ هَمَّتْ أَرْبَابُ السَّمَاوَاتِ
صبيحا محلا مرفوع خبر محلا مرفوع

مثال های فعل متعدی بعد از اسماء شرطیه همین جزوه

فعل متعدی، مفعول خود را گرفته باشد ← مَوْنٌ تَصَدَّبْتُ اَضْرَبْتُمْ
مفعول به مقدم

فعل متعدی، مفعول خود را گرفته باشد

بجای رفع

باب استفعال

مَوْنٌ كَيْرَمَةٌ زَيْدٌ اَلْكَرْمَةُ

ترتیب ← بنابر مبدا بود
مفعول به بنابر
مفعول بودن

در اعراب این آیه جایز است
بجای مفعول به

در اصل بوده ← كَيْرَمٌ مِّنْ كَيْرَمَةٍ زَيْدٌ اَلْكَرْمَةُ

فعل مخدوشی که فعل کیرمته آن را تغییر کند

دخول فاء بر جواب شرط بر ۳ قسم است:
وجوب
جوازی
ممتنع

واجب

وجوب

آدخول فاء بر جواب شرط دره جا است:

۱- هرگاه جواب شرط، به همراه «قَدْ» یا «سین» یا «سوف» بکار رفته باشد:

مَنْ مَدَّحَكَ بِمَا لَيْسَ عَلَيْكَ فَعَدُوٌّ ذَمُّكَ

جواب شرط

«قَدْ» بر ماضی نقل وارد شده است. سین واجب است و فاء بیاید.

۲- هرگاه جواب شرط، به سینه «ما» یا «کن» منقح شده باشد.

إِنْ جَاءَنِي صَنِيفٌ فَلَنْ أُطْرِدَهُ

جواب شرط

إِنْ جَاءَنِي صَنِيفٌ فَلَنْ أُطْرِدَهُ

جواب شرط

درس هفتم

صلا

۳- هرگاه جواب شرط، فعل جامد باشد (فعل جامد، فعلی است که در هر ۳ زمان ماضی و مضارع و امر مابین تصرف نباشد بگذرد، فقط یک یا دو زمان آن بتواند صرف شود)

إِنْ أَسَأَوْا فَلْيَسْأَلُوا

جواب شرط

بیش که فقط به شکل ماضی صرف می شود ~~باید~~ ~~باید~~ ~~باید~~ ~~باید~~ باشد. فعل جامد است

طوبی

۴- هرگاه جواب شرط، فعل طوبی (امر، نهی، استفهام، ...) باشد. (طوبی، استسما)

إِنْ سَقَطَ عِدْوُكَ فَلَا تَمُتْ بِهِ

جواب شرط

۵- هرگاه جواب شرط، جمله اسمیه باشد.

مَهْمَا أُرِدْتَ فَإِنِّي مُسْقِدٌ لِقَعْنَابَةٍ

جواب شرط

گفتیم باید جمله مفعلیه باشد

* جواز دخول فاء جزا بر جواب شرط در یک مورد می باشد.

هرگاه جواب شرط، فعل مضارع مثبت باشد وارد شدن فاء بر جواب شرط، جایز می باشد.
مَنْ يُحْسِنُ إِلَى الْفَقِيرِ فَيُحْسِنُ اللَّهُ إِلَيْهِ
جواب شرط

فهم محسن
مبتدای محذوف که خبر

* در غیر این مواردی که ذکر شده است

دخول فاء بر جواب شرط ممنوع است

قائده: هرگاه جواب شرط، مضارع همراه فاء باشد در چنین حالتی مرفوع کردن فعل مضارع واجب است به این دلیل که پس از فاء، ضمیری در تقدیر است که آن ضمیر بناه بر نفس مبتدای بودن مرفوع بود و جمله ی بعد از آن، خبر برای مبتدا خواهد بود.
مثال
من بعد

مسئله فائده ص ۴ : مَنْ يَطْلُبُ فَيَجِدُ
جواب شرطی ، مضارع همراه فاء ← پس مرفوع است

در اصل
مَنْ يَطْلُبُ فَهُوَ يَجِدُ
ضمیری که در تقدیر است و بنا بر ابتدائیت مرفوع است

* چه موقع واجب است که فعل مضارع بوسیلهی « اِنْ » شرطیه مقدر ، مجزوم شود ؟
فعل مضارع زمانی واجب است بوسیلهی « اِنْ » شرطیه مقدر ، مجزوم شود که در جواب فعل طلبی گیرد ← فعل طلبی شامل تمام انواع آن است (امر ، نهی ، ترجیح ، عرض ، تخصیص) فعل مضارع مجزوم می شود بتواند جواب قرار گرفتن برای شرط محذوفی که اندک شرط هم با آن حذف شده است

- ۱- جواب شرط از «ها» «سبب» «واو» سبب ظاهر بود باید
 به معنی «رابطه» «رابط» معنی یابد
- ۲- جواب شرط معلول ماقبل خود یابد. (ما قبل علت تحقق مابعد است)

شرط مجزوم شدن فعل
مضارع مجهول جواب شرط

تخلص

تُبَّ إِلَى اللَّهِ تَخْلُصُ اصلي ← تُبَّ إِلَى اللَّهِ إِنْ كُنْتُ تَخْلُصُ

حرف شرط و فعل شرط حذف شده

جواب شرط مجزوم «إِنْ» مقدره

امر طلبی

لَا تَرْكَبُ الْحَرَمَاتِ تَفْجَعُ مِنَ النَّارِ اصلي ← لَا تَرْكَبُ الْعَصِيَا إِنْ لَا تَرْكَبُ تَفْجَعُ مِنَ النَّارِ

جواب شرط مجزوم «إِنْ» مقدره

لَعَلَّكَ تُطِيعُ اللَّهُ تُفَرِّهُ بِالسَّعَادَةِ اصلي ← لَعَلَّكَ تُطِيعُ اللَّهُ إِنْ تَتَطِيعُ تُفَرِّهُ بِالسَّعَادَةِ

جواب شرط مضارع مجزوم «إِنْ» مقدره

سزای

بعده مسأله نیز حالت دومین مسأله است

